

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Første Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 291. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1833_518A_1-txt-shoot-idm15497/facsimile.pdf (tilgået 17. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

sig med Misserne, hvad siden blev til et Dødsfjælg i Grækenland:

My der j o r d u m med Netto

Sik af Missers Wærdom *)

men dog havde den sears Kamp for Borgerslig Frihed og Hellenisk Dannelses hærten været ubøderlig eller frugtles, thi saa tung skæbne kun sebaarne Mænd de utallige Slaver, og Milet stod fækket som et advarende Exempel for Sparta og Athenen i de følgende Dage, da Griek maatte kædes med Selv-Doverindelse. Hvorby et Indtryk Milet's Undergang fremfor Alt gjorde paa Athenen, siger Herodot, det saae Man blandt meget Andet deraf, at da Tragødien derom af Phrynikus blev opført, sømmede ikke blot Tilhørene i Laaret, men Dødsfælden blev forbudt og Digteren idemt svære Bedet, fordi, sagde Man, den Uløste besværgte vi, som om den havde ramt os selv **).

Athenen havde vist nok ogsaa mist at frygte, ei blot fordi den paa en Maade havde udøstet Perser-Kongen; men især fordi den havde haft Mest at tabe og, ligesom Milet, Mest hos sig selv at bekæmpe; thi ogsaa der afværgede nu alle enklund voldsom Underkuelse med vild Selv-Raadighed, saa den stienne Elgærg i Sjælen, der ligesaa vel er Beringelsen for seierlig Kamp som for glædelig Fred, var tabt hos de fleste udmærkede Mænd.

Megabyzus havde, efter det Elythiske Tog, bemærket sig paa hele den Thrakiske Kyst og sat Skrak i den Makedoniske Konge, saa han sendte Perserne „Jord og Vand“ som hos dem betød Overgivelse med Alt hvad Man havde, haade Væbne og Tægt, og nu, efter Jonernes Underkuelse, satte den Persiske General Mardonius sig

*) Diodor. Excerpta Vaticana XLVII.

**.) Herod. VI. 21.

i Bevægelse langs Kysten af Makedonien, med en frygtelig Magt baade til Lands og Vand, men Grækerne gjorde ham dog ingen Skade, thi mens han endnu stod i Makedonien, forjilt 300 af hans Skibe med 20000 Mand i en Storm under Berget Athos, saa han maatte være glad, han slap heel sinde hjem*).

Desuagtet kunde Darius umuelig glemme, hvad han daglig blev mindet om ved sit Bed, og eftertøffelig, da han, før at prøve Semyrke, sendte Bud til Grækenland om „Jerd og Vand“, thi vel fik han det fra de fleste Steder, men i Sparta og Athenen gav Man kun hans Sendebud baade „Vand og Jert“ ved at kyste dem i Brønde. Derfor udsatte han nu Dares og den unge Artaphernes med syv hundrede Skibe og den utrykkelige Drebe at bringe alle Athenenser og Eretrier i Lænke til Susa, og denne Flaade vilde intet have med Berget Athos at gjøre, men styrede sig hen til Megaropont (Euboa), hvor Perserne gik i Land ved Karysto, indtog det spildagtige Eretrien paa syv Dage, lagde Tempelene i Aske og Borgene i Lænke**).

Den Attiske Koll er tæt derved, og Perserne gjorde da snart Land-Gang ved Marathon, hvor der var prægtigt Spille-Rum for Kæmperiet, de forde med sig, og Hippias, Pististrat's Son, som før havde behersket Athenen og var nu i Erd-Tog med Grækerne, haabede ganske vist endnu engang paa sine gamle Dage at lide sig fast i Landet, indtil der kom en Høste over ham, hvorved en af hans Lænker sloi ud og blev borte i Sandet; men da faldt hans Mod, før det skued ham at Hedden nok blev for haardt at knække. Det blev den ogsaa, thi vel var den Hær, Athenenserne havde stillet i Marsken, kun lille at see til, og der var ikke mindre end ti Gens-

*) Herod. V. 1. 17—18. 26. VI. 35. 43—45.

***) Herod. VI. 49. 94—95. 99. 101. 133.

